

Rollelæsning

Denne struktur anvendes til læsning af tekster i alle fag. Den hjælper deltagerne igennem selv svært stof, så alle bedre forstår og husker, hvad de læser.

Rollelæsning

Der er fire roller: Oplæser, Referent, Overskriftmester og Sammenhængsmester.

- Trin 1 Oplæseren læser første afsnit.
- Trin 2 Referenten giver et referat af det vigtigste indhold.
- Trin 3 Overskriftsmesteren finder en dækkende overskrift til afsnittet, som han, eller alle team-medlemmer, skriver ned.
- Trin 4 Sammenhængsmesteren forklarer sammenhængen med det forudgående eller prøver at forudsige, hvad der følger.
- Trin 5 Rollerne roterer med uret, og næste afsnit læses. Osv.

Gode grunde til at anvende *Rollelæsning*

- Rollelæsning sikrer, at alle forstår hvert afsnit af teksten, før man læser videre. Derved undgår man, at elever "står af" forståelsesmæssigt undervejs.
- De mange kognitive og kommunikative processer, der er integreret i strukturen, gør, at stoffet fæstnes bedre i hukommelsen.
- Rollelæsning giver god indsigt i teksters opbygning og opøver evnen til hurtigt at fange essensen i hvert afsnit.
- I fremmedsprogsundervisning giver rollelæsning effektiv oplæsning og bearbejdning af tekster.

Praktiske tips

- Strukturen er mest relevant ved læsning af tekster, der er kognitivt eller sprogligt udfordrende for eleverne.
- Man hjælper hinanden undervejs. Især overskriftsmesteren har ofte brug for hjælp.
- Understreg, at referenten ikke skal gentage, hvad der er blevet læst, men opsummere det.
- Listen af overskrifter danner tilsammen et resumé af teksten, som kan benyttes i det videre arbejde.
- Strukturen kan godt være lidt krævende i starten, da hver opgave er kognitivt udfordrende – i hvert fald hvis teksten er svær. Men deltagerne vil gradvist blive dygtigere til at udføre de forskellige opgaver, hvilket er selve pointen med strukturen.

Variationer

- Rollerne kan ændres efter behov. I fremmedsprogsundervisning kan man fx udskifte sammenhængsmesteren med en sprogmaster, der udpeger svære eller interessante ord og vendinger.

Læreprocesdomæner

- **Teambuilding**
- **Viden og færdigheder:** mestring af viden, læsefærdigheder
- **Tænkefærdigheder:** analytisk/kritisk (bl.a. diskursanalyse), reflekterende
- **Kommunikative og sociale færdigheder:** at opsummere, at formulere sig præcist skriftligt, turtagning, at søge kompromis, at hjælpe

Eksempler på anvendelse

Viden og færdigheder og tænkefærdigheder

- I psykologi, religion eller mediefag anvendes rollelæsning til første del af en vanskelig tekst, som eleverne derefter skal læse færdig hjemme.
- I historie, biologi eller natur/teknik rollelæser eleverne vigtige afsnit af en tekst, de allerede har læst hjemme, så de er "varmet op" til at arbejde med den.
- I samfundsfag, dansk eller geografi læser eleverne en frisk tekst fra dagens avis eller Internettet, som de bagefter arbejder med i klassen.
- I dansk arbejder eleverne med analyse af sagprosattekster og bruger *Rollelæsning* til at afdække principper for teksternes opbygning.
- I engelsk, tysk eller spansk læser eleverne tekster, hvor en eller flere roller fokuserer på ordforråd eller grammatik.